

ZEVENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR (Jaar B)

Eerste lezing: Uit het boek Genesis, 2, 18-24

De Heer God sprak: Het is niet goed dat de mens alleen blijft. Ik ga een hulp voor hem maken die bij hem past. Toen boetseerde de Heer God uit de aarde alle dieren op het land en alle vogels van de lucht en bracht die bij de mens om te zien hoe hij ze noemen zou: zoals de mens ze zou noemen, zo zouden ze heten. De mens gaf dus namen aan al de tamme dieren en aan al de vogels van de lucht en aan al de wilde beesten; maar een hulp die bij hem paste vond de mens niet. Toen liet de Heer God de mens in een diepe slaap vallen; en terwijl hij sliep nam hij één van zijn ribben weg en zette er vlees voor in de plaats. Daarna vormde de Heer God uit de rib die Hij bij de mens had weggenomen een vrouw en bracht haar naar de mens. Toen sprak de mens: Eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees! Mannin zal zij heten want uit een man is zij genomen. Zo komt het dat een man zijn vader en moeder verlaat en zich zo aan zijn vrouw hecht dat zij volkomen één worden.

Tussenzang: Ps. 128 (127), 1-2, 3, 4-5, 6.

Antifoon: U zegene de Heer uit Sion
 zolang uw dagen duren.

Gelukkig die godvrezend zijt,
de weg des Heren gaat.

Ge zult de vrucht van eigen arbeid eten,
tevreden en voorspoedig zult ge zijn.

Uw vrouw daarbinnen in uw huis
is als een rijkeladen wijnstok.

En als olijventakken rond de stam
zo staan uw zonen om uw tafel.

Ja, zo wordt elke man gezegend
die eer geeft aan de Heer.

Moogt gij Jeruzalem welvarend zien
zolang uw dagen duren;

Moogt gij de zonen van uw zonen nog aanschouwen,
en vrede over Israël.

Tweede lezing: Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de Hebreëen, 2, 9-11.

Broeders en zusters,
Wij zien hoe Jezus die voor een korte tijd beneden de engelen was gesteld nu met luister en eer gekroond is, omdat Hij de dood heeft verduurd. Door Gods genade kwam zijn sterven aan allen ten goede. God, einddoel en oorsprong van alle dingen, wil vele kinderen tot hemelse heerlijkheid leiden; was het dan niet passend dat Hij de aanvoerder die hen redt niet dan door lijden tot de voleinding

bracht? Want Hij die heiligt en zij die geheiligt worden, hebben een en dezelfde oorsprong; daarom schrikt Hij er ook niet voor terug hen zijn broeders te noemen.

Alleluia: Joh. 15, 15b.

Alleluia. Ik heb u vrienden genoemd, zegt de Heer; niemand komt tot de Vader tenzij door Mij.
Alleluia.

Uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus, 10, 2-16.

In die tijd kwamen er Farizeeën die Jezus vroegen: Staat het een man vrij zijn vrouw te verstoten? Daarmee wilden zij Hem op de proef stellen. Hij antwoordde hun met een wedervraag: Wat heeft Mozes u voorgeschreven? Zij zeiden: Mozes heeft toegestaan een scheidingsbrief op te stellen en haar weg te zenden. Doch Jezus antwoordde hun: Om de hardheid van uw hart heeft hij die bepaling voor u neergeschreven. Maar in het begin, bij de schepping, heeft God hen als man en vrouw gemaakt. Daarom zal de man zijn vader en moeder verlaten om zich te binden aan zijn vrouw en deze twee zullen één vlees worden. Zo zijn zij dus niet langer twee, één vlees als zij geworden zijn. Wat God derhalve heeft verbonden mag een mens niet scheiden. Thuis ondervroegen de leerlingen Hem nogmaals daarover. Hij sprak tot hen: Wie zijn vrouw wegzendt en een andere huwt maakt zich tegenover haar schuldig aan echtbreuk. En wanneer zij haar man verlaat en een andere huwt begaat zij echtbreuk.

De mensen brachten kinderen bij Hem met de bedoeling dat Hij ze zou aanraken. Maar bars wezen de leerlingen ze af. Toen Jezus dit zag zei Hij verontwaardigd: Laat de kinderen toch bij Mij komen en houdt ze niet tegen. Want aan hen die zijn zoals zij behoort het Koninkrijk Gods. Voorwaar, Ik zeg u: wie het Koninkrijk Gods niet aanneemt als een kind, zal er zeker niet binnengaan. Daarop omarmde Hij ze en zegende hen terwijl Hij hun de handen oplegde.

Zevenentwintigste zondag van de tijd door het jaar B

CKK 1602-1617, 1643-1651, 2331-2336: de huwelijkse trouw

CKK 2331-2336: de scheiding

CKK 1832: de trouw, vrucht van de Geest

CKK 2044, 2147, 2156, 2223, 2787: de trouw van de gedoopten

CKK 1602-1617, 1643-1651, 2331-2336: de huwelijkse trouw

CKK 1602 De heilige Schrift begint met de schepping van man en vrouw naar Gods beeld en gelijkenis, 1 en eindigt met het visioen van de "bruiloft van het Lam" (Openb. 19, 9). 2 Van het begin tot het einde spreekt de Schrift over het huwelijk en zijn "mysterie", over zijn instelling en de zin die God eraan gegeven heeft, over zijn oorsprong en doel, over de verschillende verwezenlijkingen ervan in de loop van de heilsgeschiedenis, over de problemen die voortkomen uit de zonde en over de vernieuwing van het huwelijk "in de Heer" (1 Kor. 7, 39), in het Nieuwe Verbond van Christus en de Kerk. 3

1) Vgl. Gen. 1, 26-27 God sprak: `Nu gaan Wij de mens maken, als beeld van Ons, op Ons gelijkend; hij zal heersen over de vissen van de zee, over de vogels van de lucht, over de tamme dieren, over alle wilde beesten en over ...

2) Vgl. Openb. 19, 7

"Laat ons blij zijn en juichen
en Hem de eer geven:
de tijd is gekomen voor de bruiloft van het Lam
en zijn bruid heeft zich al klaargemaakt."

3) Vgl. Ef. 5, 31-32 Daarom zal de man vader en moeder verlaten om zich te hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één vlees zijn. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1602>

YOUCAT 260 Waarom heeft God man en vrouw voor elkaar bestemd?

God heeft man en vrouw voor elkaar bestemd opdat zij 'niet meer twee, maar een' zijn (Mt. 19, 6): op die manier moeten ze de liefde leven, vruchtbaar zijn en zo een teken voor God zelf worden, die niets dan overstromende liefde is. 1

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1601-1605
"Het huwelijksverbond, waardoor man en vrouw met elkaar een algehele levensgemeenschap vormen die uit haar natuurlijke aard gericht is op het welzijn van de echtgenoten en op het voortbrengen en opvoeden van kinderen, is door Christus onze Heer tussen gedoopten ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=260>

CKK 1603 Het huwelijk in de scheppingsorde

"De intieme levens- en liefdesgemeenschap die in het gehuwde paar gestalte krijgt, is door de Schepper ingesteld en verrijkt met haar eigen wetten. (...) God zelf is de stichter van het huwelijk". 1 De roeping tot het huwelijk is gegrift in de natuur zelf van man en vrouw, zoals zij voortgekomen zijn uit de hand van de Schepper. Het huwelijk is geen louter menselijke instelling, ondanks de veelvuldige variaties die het in de loop der eeuwen gekend heeft in de verschillende culturen, sociale structuren en geesteshoudingen. Men mag bij deze verscheidenheid de gemeenschappelijke en blijvende kenmerken niet uit het oog verliezen. Hoewel niet overal de waardigheid van deze instelling met dezelfde helderheid aan het licht treedt, 2 bestaat er toch in alle culturen een zeker gevoel voor de verhevenheid van de huwelijksband. "Want het welzijn van de persoon en van de menselijke en christelijke gemeenschap hangt nauw samen met een gezond huwelijks- en gezinsleven". 3

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 48. § 1, vert. uit Lat.

De diepe levens- en liefdesgemeenschap van de gehuwden, die door de Schepper is ingesteld en waaraan Hij eigen wetten heeft gegeven, komt tot stand door het huwelijksverbond, d.i. door een persoonlijke onherroepelijke instemming. Zo ontstaat uit de menselijke akt, waardoor ...

2) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 47. § 2.

Het geluk van de persoon en van de menselijke en christelijke samenleving is nauw verbonden met een gezonde toestand van het echtelijk leven en het gezinsleven. Vandaar, dat de christenen en allen die grote waarde hechten aan deze gemeenschap, zich ...

3) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 47. § 1, vert. uit Lat.

Het geluk van de persoon en van de menselijke en christelijke samenleving is nauw verbonden met een gezonde toestand van het echtelijk leven en het gezinsleven. Vandaar, dat de christenen en allen die grote waarde hechten aan deze gemeenschap, zich ...

<https://www.rkddocumenten.nl/rkd docs/index.php?mi=600&doc=1&al=1603>

CKK 1604 God die de mens uit liefde in het bestaan heeft geroepen, heeft hem ook geroepen tot de liefde - een fundamentele roeping die iedere mens is aangeboren. De mens is immers geschapen naar Gods beeld en gelijkenis 1 en God is zelf liefde. 2 Omdat God de mens als man en vrouw geschapen heeft, wordt hun wederzijdse liefde een afbeelding van de absolute en onvergankelijke liefde van God voor ieder mens. De mens is goed, heel goed, in de ogen van de Schepper. 3 En deze liefde waar Gods zegen op rust, is bestemd om vruchtbaar te zijn en zich te verwezenlijken in de gemeenschappelijke opdracht om de schepping in stand te houden: "God zegende hen en God sprak tot hen: 'Weest vruchtbaar en wordt talrijk; bevolkt de aarde en onderwerpt haar'" (Gen. 1, 28).

1) Vgl. Gen. 1, 27 En God schiep de mens als zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen.

2) Vgl. 1 Joh. 4, 8.16 De mens zonder liefde kent God niet, want God is liefde. ...

3) Vgl. Gen. 1, 31 God bezag alles wat Hij gemaakt had, en Hij zag dat het heel goed was. Het werd avond en het werd ochtend; dat was de zesde dag.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1604>

CKK 1605 De heilige Schrift bevestigt dat man en vrouw voor elkaar geschapen Zijn: "Het is niet goed dat de mens alleen blijft" (Gen. 2, 18). De vrouw, "vlees van zijn vlees" 1, zijn gelijke die hem heel nabij is, wordt door God aan de man gegeven als een "hulp" 2, zodat zij "God van wie onze hulp zal komen", 3 tegenwoordig stelt. "Zo komt het dat een man zijn vader en moeder verlaat en zich zo aan zijn vrouw hecht, dat zij één vlees worden" (Gen. 2, 24). Dat hiermee een onvergankelijke eenheid van beider leven bedoeld wordt, brengt de Heer ons in herinnering door te zeggen dat dit "in het begin" het plan van de Schepper was 4: "Zij zijn dus niet langer twee, één vlees als zij geworden zijn" (Mt. 19, 6).

1) Vgl. Gen. 2, 23 Toen sprak de mens: 'Eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees! Mannin zal zij heten, want uit een man is zij genomen.'

2) Vgl. Gen. 2, 18 Jahwe God sprak: 'Het is niet goed dat de mens alleen blijft. Ik ga een hulp voor hem maken die bij hem past.'

3) Vgl. Mt. 19, 4 Hij gaf hun ten antwoord: "Hebt gij niet gelezen, dat de Schepper in het begin hen als man en vrouw gemaakt heeft

4) Vgl. Ps. 121, 2 De hulp komt mij van de Heer, die gemaakt heeft hemel en aarde.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1605>

YOUCAT 263 Waarom is het huwelijk onontbindbaar?

Het huwelijk is in drieërlei zin onontbindbaar. Ten eerste omdat het ontspringt aan het wezen van de liefde om zich zonder voorbehoud aan elkaar te geven; ten tweede omdat het een afbeelding is van de onvoorwaardelijke trouw van God aan zijn schepping; en ten derde is het onontbindbaar omdat het een afbeelding is van de overgave van Christus aan zijn kerk, die ging tot de dood aan het kruis. 1

In een tijd waarin soms wel 50 procent van alle huwelijken op een scheiding uitloopt, is ieder huwelijk dat standhoudt, een groot teken – uiteindelijk voor God. Op deze aarde waar zoveel relatief is, moeten mensen geloven in een God, die absoluut is. Daarom is alles wat niet relatief is, zo belangrijk: iemand die absoluut de waarheid zegt of absoluut trouw is. Absolute trouw in het huwelijk is niet zozeer een menselijke prestatie, maar getuigt van de trouw van God, die er ook nog is als wij Hem in ieder opzicht verraden en vergeten. Kerkelijk trouwen betekent: meer vertrouwen op Gods hulp dan op je eigen voorraad aan liefde.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1605.1612-1617.1661

De heilige Schrift bevestigt dat man en vrouw voor elkaar geschapen Zijn: "Het is niet goed dat de mens alleen blijft" Gen. 2, 18. De vrouw, "vlees van zijn vlees", zijn gelijke die hem heel nabij is, wordt ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=263>

CKK 1606 Het huwelijk onder de heerschappij van de zonde

Ieder mens ervaart het kwade, om zich heen en in zichzelf. Deze ervaring kenmerkt ook de verhouding tussen man en vrouw. Te allen tijde werd hun band bedreigd door tweedracht, heerszucht, ontrouw, jaloersheid en botsingen die kunnen leiden tot haat en breuk. Deze wanorde kan, afhankelijk van de culturen, tijden of individuen, meer of minder scherp tot uitdrukking komen en wordt al dan niet overwonnen; toch blijkt het om een algemeen gegeven te gaan.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1606>

YOUCAT 264 Waardoor worden huwelijken bedreigd?

Wat huwelijken werkelijk bedreigt, is de zonde; wat ze vernieuwt, is de vergeving; wat ze sterk maakt, is het gebed en het vertrouwen op de tegenwoordigheid van God. 1

Het conflict tussen mannen en vrouwen, dat juist in huwelijken soms oploopt tot haat, is geen bewijs van de onverenigbaarheid van de geslachten; ook bestaat er geen genetische aanleg tot ontrouw of een specifieke psychische belemmering voor levenslange relaties. Maar veel huwelijken staan onder spanning door gebrek aan communicatie en aandacht. Daarbij komen economische en maatschappelijke problemen. Maar vooral de realiteit van de zonde: jaloezie, machtswellust, ruzie, begeerte, ontrouw en andere vernietigende krachten. Daarom horen vergeving en verzoening, ook in de biecht, wezenlijk bij ieder huwelijk.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1606-1608

Het huwelijk onder de heerschappij van de zonde

Ieder mens ervaart het kwade, om zich heen en in zichzelf. Deze ervaring kenmerkt ook de verhouding tussen man en vrouw. Te allen tijde werd hun band bedreigd door tweedracht, heerszucht, ontrouw, ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=264>

CKK 1607 Vanuit het geloof beschouwd, komt deze wanorde -die wij met droefheid vaststellen- niet voort uit de *aard* zelf van man en vrouw, noch uit de aard van hun verhouding, maar uit de *zonde*. De eerste zonde was een breuk met God, het eerste gevolg ervan was de breuk in de oorspronkelijke gemeenschap van man en vrouw. Hun verhouding raakt verwrongen door wederzijdse verwijten; 1 de wederzijdse aantrekking, die een gave van de Schepper is, 2 verandert in een verhouding van heerschappij en begeerte; 3 de mooie roeping van man en vrouw om vruchtbaar te zijn, zich te vermenigvuldigen en de aarde te onderwerpen, 4 wordt belast met de pijn van het baren en de moeite van de kostwinning. 5

1) Vgl. Gen. 3, 12 De mens antwoordde: 'De vrouw die Gij mij als gezellin gegeven hebt, zij heeft mij van die boom gegeven, en toen heb ik gegeten.'

2) Vgl. Gen. 2, 22 Daarna vormde Jahwe God uit de rib die Hij bij de mens had weggenomen, een vrouw, en bracht haar naar de mens.

3) Vgl. Gen. 3, 16 En tot de vrouw heeft Hij gezegd: 'Zeer zwaar zal ik maken de lasten van uw zwangerschap: met pijn zult gij kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, hoewel hij over u heerst.'

4) Vgl. Gen. 1, 28 God zegende hen, en God sprak tot hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk; bevolk de aarde en onderwerp haar; heers over de vissen van de zee, over de vogels van de lucht, en over al het gedierte dat over de ...

5) Vgl. Gen. 3, 16-19 En tot de vrouw heeft Hij gezegd: 'Zeer zwaar zal ik maken de lasten van uw zwangerschap: met pijn zult gij kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, hoewel hij over u heerst.' ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1607>

CKK 1608 De scheppingsorde blijft echter bestaan, al is zij ernstig verstoord. Om van de wonden van de zonde te genezen, hebben man en vrouw de hulp nodig van de genade, die God hun in zijn oneindige barmhartigheid nooit geweigerd heeft. 1 Zonder deze hulp kunnen man en vrouw er niet toe komen, de levenseenheid te verwezenlijken waartoe God hen "in het begin" geschapen heeft.

1) Vgl. Gen. 3, 21 En Jahwe God maakte kleren van huiden voor de mens en zijn vrouw en Hij deed hun die aan.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1608>

CKK 1609 Het huwelijk onder de pedagogie van de Wet

God heeft in zijn barmhartigheid de zondige mens niet aan zijn lot overgelaten. De straffen die op de zonde volgen, "de lasten van de zwangerschap" 1, de arbeid "in het zweet des aanschijns" (Gen. 3, 19), zijn ook een geneesmiddel dat de gevolgen van de zonde beperkt. Het huwelijk is na de zonde een hulp geworden om te verhinderen dat men zich in zichzelf keert, om het egoïsme en de genotzucht te overwinnen en zich open te stellen voor de ander, voor onderlinge steun, voor zelfgave.

1) Vgl. Gen. 3, 16 En tot de vrouw heeft Hij gezegd: 'Zeer zwaar zal ik maken de lasten van uw zwangerschap: met pijn zult gij kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, hoewel hij over u heerst.'

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1609>

CKK 1610 Het zedelijk besef omtrent de eenheid en onontbindbaarheid van het huwelijk heeft onder de pedagogie van de oude Wet een ontwikkeling gekend. De polygamie van de aartsvaders en koningen wordt nog niet uitdrukkelijk verworpen. Toch streeft de Wet van Mozes ernaar de vrouw tegen de willekeurige heerszucht van de man te beschermen, al draagt ook deze Wet, naar het woord van de Heer, de sporen van "de hardheid van het hart" van de mens. Daarom laat Mozes ook toe dat men zijn vrouw wegzendt. 1 2

1) Vgl. Mt. 19, 8 Hij antwoordde: "Om de hardheid van uw hart heeft Mozes u toegestaan uw vrouwen weg te zenden; aanvankelijk was dit echter niet zo.

2) Vgl. Deut. 24, 1 Wanneer iemand die een vrouw gehuwd heeft, niet meer van haar houdt, omdat hij iets onbehoorlijks bij haar heeft ontdekt, een scheidingsbrief voor haar schrijft, haar die ter hand stelt en haar zijn huis uitstuurt,

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1610>

CKK 1611 De profeten zien de exclusieve en trouwe huwelijksliefde als een beeld van het verbond van God met Israël 1 en hebben hiermee het geweten van het uitverkoren volk voorbereid op een verdiept inzicht van de eenheid en onontbindbaarheid van het huwelijk. 2 De boeken Ruth en Tobit bevatten ontroerende getuigenissen over de verheven zin van het huwelijk, over trouw en genegenheid van echtgenoten. De Overlevering heeft het Hooglied steeds beschouwd als een onvergelijkelijke uitdrukking van menselijke liefde, voor zover die een weerspiegeling is van de liefde van God, een liefde die "sterk is als de dood", die "geen stortvloed van water kan blussen" (Hoogl. 8, 6-7).

1) Vgl. Hos. 1-3

2) Vgl. Mal. 2, 13-17 Er is ook nog iets anders dat jij doet. Onder gekerm en geklaag overstelpt jij het altaar van Jahwe met tranen, omdat Hij geen acht meer slaat op uw offergave en niets meer met welgevallen uit uw handen aanneemt. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1611>

CKK 1612 Het huwelijk in de Heer

Het huwelijksverbond tussen God en zijn volk Israël was een voorbereiding op het Nieuwe en eeuwige Verbond. Hierin heeft de Zoon van God, door mens te worden en zijn leven te geven, zich in zekere zin verenigd met heel de mensheid die door Hem verlost is 1 en zodoende bereidt Hij de "bruiloft van het Lam" voor (Openb. 19, 7.9).

1) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 22

Christus, de Nieuwe Mens

In werkelijkheid vindt het mysterie van de mens alleen klaarheid in het licht van het mysterie van het mensgeworden Woord. Want Adam, de eerste mens, was een voorafbeelding van de mens, die komen moest, ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1612>

CKK 1613 In het begin van zijn openbaar leven verrichtte Jezus, op verzoek van zijn Moeder, zijn eerste teken tijdens een bruiloftsfeest. 1 De Kerk kent een groot belang toe aan de aanwezigheid van Jezus op de bruiloft van Kana. Zij beschouwt dit als een bevestiging van de goedheid van het huwelijk; hiermee wordt aangekondigd dat het huwelijk voortaan een werkzaam teken zal zijn van de aanwezigheid van Christus.

1) Vgl. Joh. 2, 1-11 **De bruiloft te Kana**

Op de derde dag was er een bruiloft te Kana in Galilea, waarbij de moeder van Jezus aanwezig was. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1613>

CKK 1614 In zijn prediking onderrichtte Jezus ondubbelzinnig de oorspronkelijke betekenis van de vereniging van man en vrouw, zoals de Schepper het in het begin gewild had: de toestemming van Mozes om een vrouw weg te zenden, was een toegeven aan de hardheid van het hart; 1 de huwelijksband tussen man en vrouw is onontbindbaar: God zelf heeft die gesloten: "Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden" (Mt. 19, 6).

1) Vgl. Mt. 19, 8 Hij antwoordde: "Om de hardheid van uw hart heeft Mozes u toegestaan uw vrouwen weg te zenden; aanvankelijk was dit echter niet zo.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1614>

CKK 1615 Deze ondubbelzinnige nadruk op de onontbindbaarheid van de huwelijksband heeft menigeen onthutst en kan overkomen als een eis die niet te verwezenlijken is. Toch heeft Jezus de gehuwden niet beladen met een ondraaglijke last, 1 die zwaarder zou zijn dan de Wet van Mozes. Wanneer Hij de oorspronkelijke scheppingsorde die door de zonde verstoord was, komt herstellen, geeft Hij ook zelf de kracht en de genade om het huwelijk in deze nieuwe dimensie van het rijk Gods te beleven. Door Christus te volgen, zichzelf te verloochenen, hun kruis op te nemen, zullen de gehuwden de oorspronkelijke betekenis van het huwelijk kunnen "begrijpen" en er met de hulp van Christus naar kunnen leven. 2 Deze genade van het christelijk huwelijk is een vrucht van het kruis van Christus, bron van elk christelijk leven.

1) Vgl. Mc. 8, 34 Nadat Hij behalve zijn leerlingen ook het volk bij zich had laten komen, sprak Hij tot hen: "Wie mijn volgeling wil zijn, moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen.

2) Vgl. Mt. 19, 11 Hij antwoordde: "Niet iedereen kan dit begrijpen, maar alleen zij aan wie het gegeven is.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1615>

CKK 1616 De apostel Paulus maakt dit duidelijk wanneer hij zegt: "Mannen, hebt uw vrouw lief, zoals Christus de Kerk heeft liefgehad: Hij heeft zich voor haar overgeleverd om haar te heiligen" (Ef. 5, 25-26), en er meteen aan toevoegt: "'Daarom zal de man vader en moeder verlaten om zich te hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen een vlees zijn'. Dit geheim heeft een diepe zin. Ik voor mij betrek het op Christus en de Kerk" (Ef. 5, 31-32).

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1616>

CKK 1617 Heel het christelijk leven draagt het merkteken van de huwelijksliefde tussen Christus en de Kerk. Reeds het doopsel, intrede in het Volk van God, is een bruidsmysterie: het is als het ware het waterbad voor het huwelijk 1 dat aan het bruiloftsmaal, de Eucharistie, voorafgaat. Het christelijk huwelijk wordt op zijn beurt werkzaam teken, Sacrament, van het verbond tussen Christus en de Kerk. Het huwelijk tussen gedoopten is waarlijk een Sacrament van het Nieuwe Verbond, omdat het de genade ervan aanduidt en meedeelt. 2 3

1) Vgl. Ef. 5, 26-27 om haar te heiligen, haar reinigend door het waterbad met het woord. ...

2) Vgl. Concilie van Trente, 24e Zitting - Leer over het Sacrament van het Huwelijk, Sessio XXIV - Doctrina de sacramento matrimonii (11 nov 1563), 4. DS 1800
Omdat derhalve het huwelijk volgens de wet van het Evangelie door middel van Christus de oude echtelijke verbindingen door genade overtreft hebben onze heilige vaders, de Concilies en de gehele kerkelijke overlevering (traditio) altijd geleerd, dat zij rechtmatig onder de ...

3) Vgl. Wetboek, Codex van het Canonieke recht, Codex Iuris Canonici (25 jan 1983), 1055. § 2

§ 1 Het huwelijksverbond, waardoor man en vrouw met elkaar een algehele levensgemeenschap vormen, die uit haar natuurlijke aard gericht is op het welzijn van de echtgenoten en op het voortbrengen en opvoeden van kinderen, is door Christus de Heer ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1617>

CKK 1643 "Het totale karakter van de echtelijke liefde omvat alle componenten van de persoon: appèl van het lichaam en van het instinct, kracht van het gevoel en van de affectiviteit, aspiratie van de geest en van de wil. Deze liefde streeft naar een diep persoonlijke eenheid die, boven de vereniging in een vlees uit, een van hart en ziel maakt; zij vereist de *onontbindbaarheid* en de *trouw* aan de wederzijdse definitieve overgave en stelt zich open voor de *vruchtbaarheid*. Kortom, het gaat om de normale kenmerken van iedere natuurlijke huwelijksliefde, maar met een nieuwe zin; kenmerken die de christelijke huwelijksliefde niet alleen zuivert en bevestigt, maar zodanig verheft dat ze uitdrukking worden van echt christelijke waarden". 1

1) H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, Familiaris Consortio (22 nov 1981), 13. vert. ontleend aan De Horstink

Jezus Christus, bruidegom van de Kerk, en het sacrament van het huwelijk

De gemeenschap tussen God en de mensen vindt haar definitieve voltooiing in Jezus Christus, de bruidegom die bemint en zich als verlosser van het menselijk geslacht wegschenkt als ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1643>

CKK 1644 De eenheid en onontbindbaarheid van het huwelijk

Krachtens haar aard zelf eist de liefde van de echtgenoten eenheid en onontbindbaarheid van hun personengemeenschap, die alle terreinen van hun leven omvat: "Zij zijn dus niet langer twee, een vlees als zij geworden zijn" (Mt. 19, 6). 1 "Zij zijn geroepen om voortdurend te groeien in eenheid door de trouw waarmee zij zich dagelijks houden aan hun huwelijksbelofte zich totaal aan elkaar te geven". 2 Deze menselijke gemeenschap wordt bevestigd, gelouterd en voltooid door de gemeenschap in Jezus Christus, die geschonken wordt door het Sacrament van het Huwelijk. Ze wordt verdiept door een gemeenschappelijk geloofsleven en een gezamenlijk ontvangen van de Eucharistie.

1) Vgl. Gen. 2, 24 Zo komt het dat een man zijn vader en zijn moeder verlaat en zich zo aan zijn vrouw hecht, dat zij volkomen één worden.

2) H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, Familiaris Consortio (22 nov 1981), 19. vert. uit Lat.

De ondeelbare eenheid van de echtelijke communicatie

De eerste communicatie is die welke zich vormt en ontwikkelt tussen de echtgenoten: krachtens het verbond van echtelijke liefde zijn de man en de vrouw "niet meer twee, maar één vlees" Mt. 19, ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1644>

CKK 1645 De gelijke persoonswaarde van vrouw en man, die haar uitdrukking behoort te vinden in een wederzijdse onvoorwaardelijke liefde, is een duidelijk teken van de door God gewilde eenheid

van het huwelijk". 1 *Polygamie* is tegengesteld aan deze gelijkwaardigheid en aan de huwelijksliefde die uniek en exclusief is. 2

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, *Gaudium et Spes* (7 dec 1965), 49. § 2, vert. uit Lat.

Herhaaldelijk spoort Gods woord de verloofden en gehuwden aan om bezieling en kracht te geven aan hun verloving door kuise genegenheid en aan hun huwelijk door een onverdeelde liefde. Ook in onze tijd hechten veel mensen grote waarde aan ...

2) H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, *Familiaris Consortio* (22 nov 1981), 19

De ondeelbare eenheid van de echtelijke communicatie

De eerste communicatie is die welke zich vormt en ontwikkelt tussen de echtgenoten: krachtens het verbond van echtelijke liefde zijn de man en de vrouw "niet meer twee, maar één vlees" Mt. 19, ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1645>

CKK 1646 De trouw in de huwelijksliefde

Krachtens haar aard zelf eist de huwelijksliefde van de echtgenoten een onschendbare trouw. Dit volgt uit het feit dat de echtgenoten zich wederzijds aan elkaar geven. Liefde wil definitief zijn. Ze kan niet "tot nader order" zijn. "Juist als wederzijdse overgave van twee personen verplichten deze intieme vereniging, alsook het welzijn van de kinderen, de echtgenoten tot algehele trouw; zij eisen hun onverbrekelijke eenheid". 1

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, *Gaudium et Spes* (7 dec 1965), 48. § 1, vert. Getijdenboek Lect. I,1,131

De diepe levens- en liefdesgemeenschap van de gehuwden, die door de Schepper is ingesteld en waaraan Hij eigen wetten heeft gegeven, komt tot stand door het huwelijksverbond, d.i. door een persoonlijke onherroepelijke instemming. Zo ontstaat uit de menselijke akt, waardoor ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1646>

CKK 1647 Het diepste motief vindt men in de trouw van God aan zijn verbond, van Christus aan zijn kerk. Het Sacrament van het Huwelijk maakt de echtgenoten bekwaam deze trouw tegenwoordig te stellen en ervan te getuigen. Door het Sacrament ontvangt de onontbindbaarheid van het huwelijk een nieuwe en diepere zin.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1647>

CKK 1648 Het kan moeilijk of zelfs onmogelijk lijken zich voor het leven aan een mens te binden. Daarom is het ook zo belangrijk de blijde boodschap te verkondigen dat God ons bemint met een definitieve en onherroepelijke liefde, dat de echtgenoten aan deze liefde deelhebben dat zij erdoor gedragen en gesteund worden, en dat zij door hun trouw getuigen mogen zijn van Gods trouwe liefde. Echtgenoten die met de genade van God vaak in moeilijke omstandigheden dit getuigenis afleggen, verdienen de dankbaarheid en de steun van de kerkelijke gemeenschap. 1

1) Vgl. H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, *Familiaris Consortio* (22 nov 1981), 20

Een onverbreekelijke communicatie

De echtelijke communicatie wordt niet alleen gekenmerkt door haar eenheid maar ook door haar onverbreekbaarheid: "Juist als wederzijdse zelfschenking van twee personen verlangt deze intieme vereniging, alsook het welzijn van de kinderen, de volkomen trouw van de ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1648>

CKK 1649 Er bestaan echter situaties waarin het echtelijk samenleven om uiteenlopende redenen praktisch onmogelijk wordt. In zulke gevallen staat de Kerk een fysieke scheiding van de echtgenoten en beëindiging van het echtelijk samenleven toe. Voor God blijven ze echter elkaars man en vrouw; het staat hun niet vrij om een nieuwe verbintenis aan te gaan. Indien mogelijk is in deze moeilijke situatie verzoening de beste oplossing. De christelijke gemeenschap wordt ertoe geroepen deze personen te helpen hun situatie op christelijke wijze te beleven in trouw aan hun huwelijksband die onontbindbaar blijft. 1 2

1) Vgl. H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, Familiaris Consortio (22 nov 1981), 83
Diverse redenen, zoals echtelijke ruzies, het onvermogen zich open te stellen voor echte intermenselijke betrekkingen enz., kunnen het geldige huwelijk op smartelijke wijze naar een vaak onherstelbare breuk voeren. Het uit-elkaar-gaan moet natuurlijk gezien worden als een laatste hulpmiddel, nadat ...

2) Vgl. Wetboek, Codex van het Canonieke recht, Codex Iuris Canonici (25 jan 1983), 1151-1155
De echtgenoten hebben de plicht en het recht om het echtelijk samenleven in stand te houden, tenzij een wettige reden hen verontschuldigt. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1649>

YOUCAT 262 Wat is nodig voor een christelijk-sacramenteel Huwelijk?

Voor een sacramenteel Huwelijk zijn drie elementen onontbeerlijk:

- a. het jawoord in vrijheid,**
- b. de instemming met een levenslange, exclusieve verbintenis en**
- c. openstaan voor kinderen.**

Het diepste in een christelijk huwelijk is dat het paar weet: wij zijn een levende afbeelding van de liefde tussen Christus en de Kerk. 1

De eis van eenheid en *onontbindbaarheid* richtte zich in eerste instantie tegen de polygamie, door het Christendom beschouwd als een fundamentele overtreding tegen de liefde en de mensenrechten, en ook tegen wat je 'successieve polygamie' zou kunnen noemen: een gevolg van vrijblijvende liefdesrelaties die niet meer tot een groot, onomkeerbaar 'ja' komen. De eis van *huwelijksrouw* houdt in de bereidheid tot een levenslange verbintenis die liefdesrelaties naast het huwelijk uitsluit.

De eis van *bereidheid tot vruchtbaarheid* betekent dat een christelijk echtpaar openstaat voor de kinderen die God het wil schenken. Paren die kinderloos blijven, zijn door God geroepen op een andere manier 'vruchtbaar' te worden. Een huwelijk waarin één van die elementen bij de huwelijksluiting is uitgesloten, komt niet tot stand.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=262>

YOUCAT 269 Mogen huwelijkspartners in geval van een onoverkomelijk conflict scheiden?

De Kerk heeft grote eerbied voor het vermogen van mensen om een belofte te houden en zich in levenslange trouw te binden. Ze neemt de mensen op hun woord. Ieder huwelijk kan door crisis bedreigd raken. Het gesprek, het (gemeenschappelijke) gebed, soms ook therapeutische hulp kunnen dan een uitweg bieden. Vooral de herinnering aan het feit dat er bij een sacramenteel huwelijk altijd nog een derde bondgenoot is, Christus, kan de hoop altijd weer aanwakken. Iemand voor wie het huwelijk ondraaglijk geworden is, of die zelfs aan psychisch of fysiek geweld blootgesteld is, mag scheiden. Dat noemt men 'scheiding van tafel en bed', waarvan de Kerk op de hoogte moet worden gesteld. Ook als in deze gevallen de levensgemeenschap verbroken is, blijft het huwelijk geldig. 1

Er zijn ook gevallen waarin de huwelijks crisis terug te voeren is op het feit dat de partners of een van beide partners op het tijdstip van de huwelijksvoltrekking niet in staat waren tot een huwelijk of niet volledig instemden met het huwelijk. Dan is het huwelijk in juridische zin ongeldig. In zulke gevallen kan een nietigverklaring worden aangevraagd bij de bisschoppelijke rechtbank.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1629.1649

Om deze reden (of om andere redenen die het huwelijk nietig maken) kan de Kerk nadat de situatie door een bevoegde kerkelijke rechtbank onderzocht is "het huwelijk nietig verklaren" dit wil zeggen: vaststellen dat het huwelijk nooit heeft bestaan. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=269>

CKK 1650 In vele landen komt het tegenwoordig vaak voor dat katholieken hun toevlucht nemen tot burgerlijke *echtscheiding* en een nieuwe burgerlijke verbintenis aangaan. Uit trouw aan het woord van Jezus Christus ("Wie zijn vrouw wegzendt en een andere huwt maakt zich tegenover haar schuldig aan echtbreuk. En wanneer zij haar man wegzendt en een andere huwt begaat zij echtbreuk": (Mc. 10, 11-12)) houdt de Kerk eraan vast dat zij een nieuwe verbintenis niet als geldig kan erkennen indien de eerste verbintenis het ook was. Indien de gescheiden echtgenoten burgerlijk hertrouwd zijn bevinden zij zich in een situatie die objectief ingaat tegen de Wet van God. Daarom kunnen zij zolang deze situatie duurt de eucharistische Communie niet ontvangen. Om dezelfde reden kunnen zij bepaalde kerkelijke functies niet waarnemen. De verzoening door het Boetesacrament kan enkel verleend worden aan hen die er spijt over hebben het teken van het verbond en de trouw aan Christus geschonden te hebben en zich voornemen in volledige onthouding te leven.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1650>

CKK 1651 De priesters en heel de gemeenschap moeten jegens Christenen die in een dergelijke situatie leven, en die vaak het geloof behouden hebben en hun kinderen christelijk willen opvoeden, blijf geven van zorg en aandacht opdat zij niet gaan denken dat zij buiten de Kerk staan. Als gedoopten kunnen en moeten zij immers deelnemen aan het kerkelijk leven: Men zal hen uitnodigen naar het woord van God te luisteren, het misoffer bij te wonen, te volharden in het gebed, hun bijdrage te leveren aan caritatieve werken en aan initiatieven van de gemeenschap voor een rechtvaardige samenleving, de kinderen op te voeden in het geloof, zich toe te leggen op de geest en de werken van boetvaardigheid, om dag in dag uit de genade van de Heer af te smeken. 1

1) H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, Familiaris Consortio (22 nov 1981), 84. vert. uit Lat.

Helaas toont de dagelijkse ervaring aan dat degenen die hun toevlucht nemen tot echtscheiding, meestal de bedoeling hebben een nieuwe levensverbintenis aan te gaan, uiteraard niet met de katholieke godsdienstige ritus. Aangezien het hier om een plaag gaat die, evenals ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1651>

CKK 2331 Gij zult geen echtbreuk plegen (Ex. 20, 14)(Deut. 5, 17).

Gij hebt gehoord dat er gezegd is: "Gij zult geen echtbreuk plegen". Maar Ik zeg u: "Al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, heeft in zijn hart al echtbreuk met haar gepleegd" (Mt. 5, 27-28).

"God is liefde. In zichzelf beleeft Hij een mysterie van gemeenschap en van liefde. Als God het mens-zijn van de man en de vrouw naar zijn beeld schept, prent Hij hen ook *de roeping tot liefde en gemeenschap* in evenals het vermogen ertoe en de verantwoordelijkheid ervoor. 1 "God schiep de mens naar zijn beeld (...), man en vrouw schiep Hij hen" (Gen. 1, 27); "Wees vruchtbaar en word talrijk" (Gen. 1, 28); "Op de dag dat God Adam schiep, maakte Hij hem op God gelijkend. Man en vrouw schiep Hij hen; Hij zegende hen en noemde hen mens op de dag dat zij geschapen werden" (Gen. 5, 1-2).

1) H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, Familiaris Consortio (22 nov 1981), 11

De mens, beeld van God die liefde is

God heeft de mens geschapen naar zijn beeld en gelijkenis. Hij heeft hem tot het bestaan geroepen uit liefde en hem tegelijkertijd bestemd voor de liefde.

God is liefde 1 ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2331>

CKK 2332 Wegens de eenheid van lichaam en ziel beïnvloedt de *seksualiteit* alle aspecten van de menselijke persoon. Heel in het bijzonder heeft ze te maken met de affectiviteit, het vermogen om lief te hebben en zich voort te planten, en in algemenere zin met de geschiktheid om met een ander banden van gemeenschap aan te knopen.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2332>

CKK 2333 Iedereen, man en vrouw, heeft als opgave zijn geslachtelijke *identiteit* te erkennen en te aanvaarden. Het fysiek, moreel en geestelijk *verschil* tussen man en vrouw en de *complementariteit* zijn afgestemd op de waarden van het huwelijk en op de ontplooiing van het gezinsleven. Het harmonieuze leven van het echtpaar en van de samenleving hangt gedeeltelijk af van de wijze waarop tussen de geslachten de wederzijdse aanvulling, de behoefte en de steun aan elkaar beleefd worden.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2333>

CKK 2334 "Door de mens als man en vrouw te scheppen, kent God aan de man en de vrouw op gelijke wijze persoonlijke waardigheid toe".1 2 "De mens is een persoon en dat geldt in gelijke mate

zowel voor de man als voor de vrouw, want beiden zijn geschapen naar het beeld en de gelijkenis van een persoonlijke God". 3

1) H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, Familiaris Consortio (22 nov 1981), 22

Rechten en taken van de vrouw

Voor zover het gezin communicatie en gemeenschap van mensen is en steeds meer moet worden, vindt het in de liefde de bron en de voortdurende aansporing om elk van zijn leden op te nemen, ...

2) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 49. § 2

Herhaaldelijk spoort Gods woord de verloofden en gehuwden aan om bezieling en kracht te geven aan hun verloving door kuise genegenheid en aan hun huwelijk door een onverdeelde liefde. Ook in onze tijd hechten veel mensen grote waarde aan ...

3) H. Paus Johannes Paulus II, Apostolische Brief, Over de waardigheid en de roeping van de vrouw, Mulieris Dignitatem (15 aug 1988), 6

Wij moeten ons plaatsen binnen de context van het Bijbelse "begin" waarin de geopenbaarde waarheid over de mens als "beeld en gelijkenis van God" de onveranderlijke basis vormt voor de christelijke antropologie. God schiep de mens ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2334>

CKK 2335 Elk van beide geslachten is, weliswaar op verschillende wijze, maar met dezelfde waardigheid het beeld van de kracht en de tederheid van God. De vereniging van man en vrouw in het huwelijk is een manier om de edelmoedigheid en de vruchtbaarheid van de Schepper lichamelijk uit te beelden: "Zo komt het dat een man zijn vader en zijn moeder verlaat en zich zo aan zijn vrouw hecht, dat zij volkomen één worden" (Gen. 2, 24). Uit deze vereniging komen alle menselijke geslachten voort. 1 2

1) Vgl. Gen. 4, 1-2.25-26 De mens had gemeenschap met zijn vrouw Eva; zij werd zwanger en bracht Kain ter wereld, en zij sprak: 'Door Jahwe's gunst heb ik een mannelijk kind voortgebracht.' ...

2) Vgl. Gen. 5, 1 Dit is de lijst van de nakomelingen van Adam. Op de dag dat God Adam schiep, maakte Hij hem op God gelijkend.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2335>

YOUCAT 400 Wat betekent het dat de mens een seksueel wezen is?

God schiep de mens als man en vrouw. Hij schiep ze voor elkaar en voor de liefde. Hij schiep ze met erotisch begeren en het vermogen tot lust. Hij schiep ze voor het doorgeven van het leven. 1

Man of vrouw zijn bepaalt mensen bijzonder ingrijpend. Het is een andere manier van voelen, een andere manier van liefhebben, een andere roeping met betrekking tot de kinderen, een andere weg in het geloof. God heeft man en vrouw verschillend geschapen omdat Hij wilde dat ze er voor elkaar zijn en elkaar in de liefde completeren. Daarom voelen man en vrouw zich seksueel en geestelijk tot elkaar aangetrokken. Wanneer man en vrouw van elkaar houden en met elkaar slapen, vindt hun liefde haar zinnelijkste uitdrukking. Zoals God in zijn liefde scheppend is, mag ook de mens in de liefde scheppend zijn en kinderen het leven schenken.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2331-2333.2335.2392

Gij zult geen echtbreuk plegen Ex. 20, 14; Deut. 5, 17.

Gij hebt gehoord dat er gezegd is: "Gij zult geen echtbreuk plegen". Maar Ik zeg u: "Al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, heeft in ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=400>

YOUCAT 401 Is het ene geslacht belangrijker dan het andere?

Nee, God heeft mannen en vrouwen dezelfde waardigheid als persoon gegeven. 1

Mannen en vrouwen zijn beiden naar het evenbeeld van God geschapen mensen en door Jezus Christus verlost kinderen van God. Het is even onchristelijk als onmenselijk om iemand te discrimineren of achter te stellen omdat hij of zij man of vrouw is. Gelijke waardigheid en gelijke rechten betekenen echter nog geen uniformiteit. Een gelijkstelling die aan de eigenheid van man en vrouw voorbijgaat, is in strijd met het scheppingsidee van God.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2331.2335

Gij zult geen echtbreuk plegen Ex. 20, 14; Deut. 5, 17.

Gij hebt gehoord dat er gezegd is: "Gij zult geen echtbreuk plegen". Maar Ik zeg u: "Al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, heeft in ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=401>

CKK 2336 Jezus is gekomen om de schepping in de zuiverheid van haar oorsprong te herstellen. In de bergrede vertolkt Hij op een ondubbelzinnige wijze het plan van God: "Gij hebt gehoord dat er gezegd is: 'Gij zult geen echtbreuk plegen'. Maar ik zeg u: 'Al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, heeft in zijn hart al echtbreuk met haar gepleegd'" (Mt. 5, 27-28). Wat God heeft verbonden zal de mens niet scheiden. 1

De kerkelijke Overlevering heeft het zesde gebod steeds gezien als een gebod dat het gehele domein van de menselijke seksualiteit omvat.

1) Vgl. Mt. 19, 6 "Zo zijn zij dus niet langer twee, een vlees als zij geworden zijn. Wat God derhalve heeft verbonden, mag een mens niet scheiden."

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2336>

CKK 2331-2336: de scheiding Zie hierboven

CKK 1832: de trouw, vrucht van de Geest

CKK 1832 De *vruchten* van de Geest zijn volmaaktheden die de Heilige Geest in ons bewerkt als eerstelingen van de eeuwige heerlijkheid. De kerkelijke traditie noemt er twaalf: "liefde, vreugde,

vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtheid, ingetogenheid, bescheidenheid, matigheid, kuisheid" (Gal. 5, 22-23, vulg.).

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1832>

YOUCAT 311 Wat zijn de vruchten van de Heilige Geest?

De vruchten van de Heilige Geest zijn: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtheid, ingetogenheid, bescheidenheid, matigheid en kuisheid 1 . 2

Aan de vruchten van de Heilige Geest kan de wereld zien hoe mensen worden die zich helemaal door God laten aannemen, leiden en vormen. De vruchten van de Heilige Geest tonen dat God in het leven van christenen werkelijk een rol speelt.

1) Vgl. Gal. 5, 22-23 Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtheid, ingetogenheid. ...

2) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1832

De vruchten van de Geest zijn volmaaktheden die de Heilige Geest in ons bewerkt als eerstelingen van de eeuwige heerlijkheid. De kerkelijke traditie noemt er twaalf: "liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtheid, ingetogenheid, bescheidenheid, matigheid, kuisheid" Gal. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=311>

CKK 2044, 2147, 2156, 2223, 2787: de trouw van de gedoopten

CKK 2044 De trouw van de gedoopten is een fundamentele voorwaarde voor de verkondiging van het Evangelie en voor de *zending van de kerk in de wereld*. Om aan de mensen de kracht van zijn waarheid en zijn uitstraling te tonen, moet de heilsboodschap waarachtig zijn door het levensgetuigenis van de Christenen. "Het christelijk levensgetuigenis als zodanig en de goede werken, verricht in een bovennatuurlijke geest, hebben de kracht om de mensen aan te trekken tot het geloof en tot God". 1

1) 2e Vaticaans Concilie, Decreet, Over het lekenapostolaat, *Apostolicam Actuositatem* (18 nov 1965), 6

De zending van de Kerk beoogt het heil van de mensen, dat zij moeten bereiken door het geloof in Christus en door zijn genade. Het apostolaat van de Kerk en van al haar leden heeft daarom als eerste doel, de ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2044>

YOUCAT 347 Waarom is een dubbele moraal zo een zwaarwegend verwijt tegen Christenen?

De overeenstemming van leven en getuigenis is de eerste voorwaarde van de verkondiging van het Evangelie. Dubbele moraal is daarom verraad aan de opdracht van de christen om 'zout van de aarde' en 'licht van de wereld' te zijn. 1

Paulus was het die de gemeente in Korinthe eraan herinnerde: 'U bent zelf een brief van Christus, door ons opgesteld, niet met inkt geschreven maar met de Geest van de levende God, niet in stenen platen gegrift maar in het hart van mensen' (2 Kor. 3, 3). De christenen zelf, niet wat zij zeggen, zijn de 'aanbevelingsbrief' (2 Kor. 3, 2) van Christus aan de wereld. Des te vernietigender is het als juist priesters en religieuzen zich aan kinderen vergrijpen. Ze begaan niet alleen onzegbare misdaden tegen de slachtoffers. Ze ontnemen veel mensen de hoop op God en doven bij velen het licht van het geloof.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2044-2046
De trouw van de gedoopten is een fundamentele voorwaarde voor de verkondiging van het Evangelie en voor de zending van de kerk in de wereld . Om aan de mensen de kracht van zijn waarheid en zijn uitstraling te tonen, ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=347>

CKK 2147 *Beloften* die men onder aanroeping van Gods naam aan derden gedaan heeft, doen een beroep op de eer, de trouw, de waarheidsliefde en de autoriteit van God. Zij moeten naar billijkheid geëerbiedigd worden. Ze ontrouw zijn, is de naam van God misbruiken en in zekere zin God tot een leugenaar maken. 1

1) Vgl. 1 Joh. 1,10 Maar als wij zeggen dat wij geen zonde bedreven hebben, maken wij Hem tot leugenaar; dan woont zijn woord niet in ons.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2147>

YOUCAT 359 Waarom wil God dat wij zijn 'naam' heiligen?

Iemand je naam laten weten is een teken van vertrouwen. Aangezien God ons zijn naam heeft gezegd, maakt Hij zich aan ons bekend en biedt Hij ons via deze naam toegang tot Hem. God is geheel waarheid. Wie de waarheid zelf bij haar naam noemt, maar haar gebruikt om te getuigen van een leugen, begaat een ernstige zonde. 1

De naam van God mag niet oneerbiedig worden uitgesproken. Wij kennen Hem immers alleen, omdat Hij ons in vertrouwen heeft genomen. De naam is immers de sleutel tot het hart van de Almachtige. Daarom is het een ernstig vergrijp om God te lasteren, in naam van God te vloeken of in zijn naam valse geloften af te leggen. Het tweede gebod vormt dus ook een bescherming van het 'heilige' in het algemeen. Plaatsen, dingen, namen en mensen die door God zijn aangeraakt, zijn 'heilig'. Gevoeligheid voor het heilige noemt je eerbied.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2142-2149.2150-2155.2160-2162.2163-2164

"Gij zult de naam van Jahwe uw God niet lichtvaardig gebruiken" (Ex. 20,7; Deut. 5,11).Gij hebt gehoord dat tot onze voorouders gezegd is: Gij zult geen valse eed doen (...)

Maar ik zeg u in het geheel niet te ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=359>

CKK 2156 Het sacrament van het doopsel wordt toegediend "in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest" (Mt. 28,19). In het doopsel heiligt de naam van de Heer de mens, en als christen

ontvangt hij in de kerkgemeenschap zijn naam. Het kan de naam zijn van een heilige, dit wil zeggen van een mens die als leerling van Christus een leven heeft geleid van voorbeeldige trouw aan zijn Heer. Het patroonschap van een heilige reikt de mens een voorbeeld van liefde aan en geeft hem de verzekering van diens voorspraak. De "doopnaam" kan ook geïnspireerd zijn door een christelijk mysterie of een christelijke deugd. "Ouders, peetouders en pastoor dienen ervoor te zorgen dat geen naam gegeven wordt die aan het christelijk gevoel vreemd is".¹

1) CIC. can. 855

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2156>

YOUCAT 201 Wat betekent het in de Doop een naam te ontvangen?

Door de naam die wij in de Doop ontvangen, zegt God ons: 'Ik heb je bij je naam geroepen, je bent van mij' (Jer. 43, 1). 1

In de Doop lost de mens niet op in een anonieme goddelijkheid, maar wordt hij juist in zijn individualiteit bevestigd. Met een naam gedoopt zijn betekent: God kent mij; Hij zegt ja tegen mij en neemt mij voor altijd aan in mijn onverwisselbare eenmaligheid.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2156-2159.2165
Het sacrament van het doopsel wordt toegediend "in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest" (Mt. 28,19). In het doopsel heiligt de naam van de Heer de mens, en als christen ontvangt hij in de ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=201>

YOUCAT 202 Waarom zouden Christenen bij de Doop de naam van een grote heilige moeten kiezen?

Betere voorbeelden dan heiligen zijn er niet, en betere helpers ook niet. Als mijn patroon een heilige is, heb ik een vriend bij God. 1

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2156-2159.2165-2167

Het sacrament van het doopsel wordt toegediend "in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest" (Mt. 28,19). In het doopsel heiligt de naam van de Heer de mens, en als christen ontvangt hij in de ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=202>

CKK 2223 De ouders zijn de eerste verantwoordelijken voor de opvoeding van hun kinderen. Zij nemen deze verantwoordelijkheid allereerst op door ervoor te zorgen dat hun huis een 'thuis' wordt, waar tederheid, vergevingsgezindheid, eerbied, trouw en belangeloze dienstbaarheid regel zijn. In het gezin *kunnen deugden* worden voorgeleefd en aangeleerd. Dit veronderstelt het aanleren van zelfverloochening, van gezond verstand en zelfbeheersing: voorwaarden om te komen tot echte vrijheid. De ouders moeten hun kinderen leren "de natuurlijke, fysieke en instinctieve strevingen ondergeschikt te maken aan de innerlijke en spirituele waarden". 1 Het betekent een ernstige verantwoordelijkheid voor de ouders om hun kinderen het goede voorbeeld te geven. Wanneer ze

tegenover hen hun eigen fouten kunnen erkennen, zullen ze des te beter in staat zijn hen te leiden en te verbeteren.

"Wie zijn zoon liefheeft moet hem slagen blijven toedienen, wie zijn zoon goed opvoedt zal er wel bij varen" (Sir. 30, 1-2). "En gij, vaders, verbittert uw kinderen niet, maar voedt ze op met christelijke tucht en vermaning" (Ef. 6, 4).

1) H. Paus Johannes Paulus II, Encycliek, Ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de encycliek Rerum Novarum, Centesimus Annus (1 mei 1991), 36

Het is dienstig nu de aandacht te richten op de specifieke problemen en op de bedreigingen welke opkomen binnen de meeste geavanceerde economieën en die verband houden met hun bijzondere kenmerken. In de vorige fasen van de ontwikkeling heeft de ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2223>

YOUCAT 372 Hoe eerbiedigen ouders hun kinderen?

God heeft de ouders kinderen toevertrouwd opdat ze deze kinderen tot stabiel en rechtvaardig voorbeeld zijn, ze liefhebben, ze respecteren en alles doen om te zorgen dat de kinderen zich lichamelijk en geestelijk kunnen ontwikkelen. 1

Kinderen zijn een geschenk van God en niet het eigendom van de ouders. Voordat ze kinderen van hun ouders zijn, zijn ze kinderen van God. Het is de belangrijkste plicht van de ouders de kinderen de blijde boodschap te schenken en hun het christelijke geloof door te geven.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2221-2231

Plichten van de ouders

De vruchtbaarheid van de echtelijke liefde mag zich niet enkel beperken tot het ter wereld brengen van kinderen, maar moet zich uitstrekken tot hun zedelijke opvoeding en hun geestelijke vorming.

"De rol van de ouders ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=372>

CKK 2787 Wanneer wij zeggen "onze" Vader, erkennen wij in eerste instantie dat al zijn beloften van liefde zoals ze door de profeten zijn aangekondigd, in het nieuwe en eeuwige verbond vervuld zijn in Christus: wij zijn "zijn" volk geworden en Hij is voortaan "onze" God. Door deze nieuwe verbintenis, die zonder enige verdienste werd aangeboden, horen wij bij elkaar: door liefde en trouw 1 2 moeten wij beantwoorden aan "de genade en de waarheid" die ons gegeven werden in Jezus Christus (Joh. 1, 17).

1) Vgl. Hos. 2, 21-22 Ik neem u als mijn bruid, voor altijd, als mijn bruid, in recht en gerechtigheid, in goedheid en erbarming, ...

2) Vgl. Hos. 6, 1-6 'Kom, laten we terugkeren tot Jahwe; Hij heeft ons verscheurd, Hij zal ons ook genezen; Hij heeft wonden geslagen, Hij zal ze ook verbinden. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2787>

YOUCAT 517 Hoe worden we door het Onze Vader veranderd?

Het Onze Vader laat ons vreugdevol ontdekken dat we kinderen van één Vader zijn. Het is onze gedeelde roeping om onze Vader te prijzen en samen te leven 'als één van hart en ziel' (Hand. 4, 32). 1

Omdat God de Vader elk van zijn kinderen met dezelfde exclusieve liefde liefheeft, alsof we het enige wezen waren dat zijn genegenheid had, moeten we ook op een volledig nieuwe manier met elkaar omgaan: vol vrede, oplettendheid en liefde – zo, dat iedereen het jubel ontlokkende wonder kan zijn dat hij in de ogen van God daadwerkelijk is.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2787-2791.2801
Wanneer wij zeggen "onze" Vader, erkennen wij in eerste instantie dat al zijn beloften van liefde zoals ze door de profeten zijn aangekondigd, in het nieuwe en eeuwige verbond vervuld zijn in Christus: wij zijn "zijn" volk geworden en Hij ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=517>